

Täysistunto

Torstai 12.1.2023 klo 16.00—17.59

2.2. Suullinen kysymys metsien ensiharvennuksista (Mirka Soinikoski vihr)

Suullinen kysymys SKT 221/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Tähän samaan aihekokonaisuuteen varsinaisen kysymys vihreiden eduskuntaryhmältä, edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.25 **Mirka Soinikoski vihr:** Arvoisa puhemies! Liian rankasti, jopa lainvastaisesti, tehdyt ensiharvennukset uhkaavat metsiemme tulevaisuutta ja metsänomistajien etua. Suomen metsäkeskuksen tekemästä selvityksestä Keski-Suomessa kävi ilmi, että kaikki ensiharvennukset on tehty metsänhoidon suosituksia rankemmin ja yli puolet jopa metsälain vastaisesti. Selvitys antaa suuntaa ensiharvennusten tasosta koko Suomessa. Liian rankat ensiharvennukset ovat yksi syy metsien kasvun hiipumiseen ja Suomen hiilinielujen romahtamiseen. Luonnontila Suomessa on karu, siksi myös Luken lukemat ovat karuja. Metsänomistajat ovat olleet huolissaan liian voimakkaista ensiharvennuksista, mutta yksittäisellä metsänomistajalla on kuitenkin hyvin vähän mahdollisuuksia puuttua niihin. On metsänomistajien, koko metsäalan ja luonnon etu, että ensiharvennukset tehdään suositusten ja lain mukaisesti. Kysynkin maa- ja metsätalousministeri Kurviselta: mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta ensiharvennukset tehtäisiin jatkossa lain edellyttämällä tavalla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.26 **Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on ensin todettava, että ei tule olla virheellisiä siinä, että oltaisiin lainvastaisesti toimittu. Nykyinen metsälaki, joka noin kymmenkunta vuotta sitten säädettiin, on hyvin väljä ja antaa metsänomistajalle hyvin väljän kehikon toimia. Mutta ilmeistä on tämän tärkeän ja hyvän tutkimuksen mukaan, että kaikkia suosituksia ei ole noudatettu eikä parhaita tapoja ole niin sanotusti noudatettu. Mutta ettei nyt tule semmoista kuvaa, että meillä on joku laittomuus vallalla Suomen metsissä ja metsäomaisuuden käytössä, niin pitää vähän tarkentaa. [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä]

Mitä ollaan tekemässä? Meillä on käynnissä metsälain ilmastoarviointi, se valmistuu tässä keväällä. Lisäksi olemme muun muassa hallituksen ilmastopoliittisessa ministerityöryhmässä jo pohtineet erilaisia hiilinielujen vahvistamiskeinoja, isompia ja pienempiä. Edeltäjäni Jari Leppä lanseerasi joutomaiden metsitystuen, olen jatkanut sitä, ja meidän täytyy myös vahvistaa vaikkapa metsien lannoitusta, että ne kasvaisivat paremmin. [Vilhelm Junnila: Olisipa metsää!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 148/2022 vp

Puhemies! Ihan tiiviisti sanottuna: [Puhemies koputtaa] Pitäisi mennä aiemmin metsää harventamaan, että se harvennus ei ole liian kovaa, [Puhemies: Kiitoksia!] ja sitten harvennetaan useammin alussa, ei yhtä isoa harvennusta. Tähän suuntaan pitää mennä. Tarvitaan tietoa ja valistusta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Sirén, olkaa hyvä.

16.28 **Saara-Sofia Sirén kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen vuoteen 2035. Marinin hallitusohjelmassa lähdetään siitä, että tätä tavoitetta kohti mennään hiilinieluja vahvistamalla, ja kuten kuulimme ja olemme lukeneet, on käynyt itse asiassa päinvastoin. Haluaisinkin kysyä hallitukselta: koetteko, että hallitus on onnistunut tämän tavoitteensa edistämässä näiden hiilinielujen osalta, ja minkälaisia johtopäätöksiä tästä nyt tehdään? Millä tavalla hallitus kääntää suuntaa niin, että tämä tavoite on mahdollinen saavuttaa? Näillä nyt esillä olleilla keinoilla se tulee olemaan hyvin vaikeaa, koska hallitusohjelman pohjana olevat laskelmat eivät tältä osin pidä paikkaansa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo.

16.29 **Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Nyt on mielenkiintoista seurata näitä kokoomuksen hyvin, hyvin erilaisia näkemyksiä täällä salissa. [Välihuutoja oikealta] Toiset ovat sitä mieltä, että ei pidä tehdä, toiset kysyvät, että tehdäänkö, ja minä sanon, että tehdään. Me teemme kaiken sen, mitä tämän hallituksen käsissä on.

Tämä kehitys tulee kaukaa aiemmalta ajalta. On hakattu liikaa metsiä ja on hakattu liian nuorena metsiä, ja hallitus on jo lähtenyt puuttumaan tähän. Meillä on metsälain tarkastelu ilmastonäkökulmasta valmistumassa maaliskuussa. Käydään siis läpi, pitäisikö metsälakia kenties päivittää seuraavalla hallituskaudella. Olemme lisänneet metsäluonnon hoidon korvauksia tämän vuoden budjetissa. Tästä on tullut positiivista palautetta. Olemme käynnistäneet maankäytön muutosmaksun valmistelun, eli tämäkin on seuraavan hallituksen käyttöön otettavissa: aina kun aiheutat metsäkatoa rakentamalla tai peltoa raivaamalla, maksat tästä jonkin maksun, muun muassa vaikkapa tuulimyllyjä rakentamalla maksaisit tästä maksun.

Tätä kaikkea tehdään jo, ja tässä kuussa hallitus istuu myös iltakouluun pohtimaan näitä lisätoimenpiteitä. [Puhemies koputtaa] Ja nyt onkin sitten hieno kysymys esittää oppositiopuolueille: [Puhemies: Kiitoksia!] jos olette hallitusvastuussa, jatkatteko tätä työtä ja vahvistatte Suomen hiilinieluja tästä tulevaisuuteen? [Ben Zyskowicz: Käydään nyt ne vaalit ensin! — Keskeltä: Älkää pelotelko!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

16.30 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomi on hoitanut oman leiviskänsä hyvin. Euroopan tiukasti suojelluista metsistä yli puolet on meillä Suomessa, ja kuten tässä tulikin ilmi, brittitutkimuksen mukaan olemme hoitaneet monimuotoisuutta Euroopan parhaiten joukossa. Siksi meidän maksuksemme ei voi koi-tua 13:a—19:ää miljardia, ja olen todella iloinen siitä, että lähes koko eduskunta oli sitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 148/2022 vp

mieltä, että nyt meidän on aloitettava taistelu tämäntyyppistä ennallistamisedotusta vastaan. Valitettavasti perussuomalaiset eivät olleet tässä mukana. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Nyt kysynkin tätä asiaa pääministeriltä: kun totesimme, että maksut eivät voi olla tätä luokkaa, emme voi sitoutua senkaltaiseen ehdotukseen, jossa tietyt prosenttiosuudet niitataan ja jossa mennään jopa nykyisten luonnonsuojelualueitten ulkopuolelle, niin mitä te teette pääministerinä, että tämä meidän eduskunnan, valtaosan, yhteinen tahtotila menee nyt eteenpäin ja [Puhemies: Kiitoksia!] voimme turvallisin mielin olla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.31 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä me tulemme vaikuttamaan kaikissa kohdissa siihen, että saamme muutoksia tähän ennallistamisasetukseen, aivan kuten suuri valiokunta, sen enemmistö, on nähnyt oikeaksi ja kuten hallitus myös ajattelee. Itse olen puhunut tästä aiheesta komission puheenjohtajan kanssa useaan otteeseen. Meillä virkakunta on, totta kai, yhteydessä virkamieskollegoihinsa, ministeritasolla tehdään paljon vaikuttamistyötä joka päivä sen eteen, että nämä meidän erityiset huomiomme liittyen esimerkiksi metsien tilaan huomioidaan. Mutta toisaalta komissiosta on myös tullut se viesti meidän suuntaamme, että me itse ratkaisemme, millä tavalla me tätä ennallistamisasetuksen toimeenpanoa toteutamme. Eli sieltä on myös pyritty huojentamaan ja lievittämään niitä pelkoja, mitä Suomella on ollut tähän ennallistamisasetukseen liittyen. Eli sieltä on tullut viesti, että Suomi itse päättää siitä, millä tavalla me sitten toteutamme nämä tavoitteet, joita yhteisesti asetamme. Mutta on selvää, että tähän ennallistamisasetusehdotukseen tarvitaan muutoksia, aivan kuten eduskunta on lausunut ja kuten hallituskin ajattelee, [Puhemies koputtaa] ja kyllä me tätä vaikuttamistyötä aktiivisesti teemme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, viimeinen kysymys tähän aiheeseen.

16.32 **Riikka Purra ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Paljon on viherpuhetta tullut sieltä ministeriaitiosta, mutta yhdestä asiasta olen ministeri Ohisaloon kanssa täysin samaa mieltä, nimittäin siitä, että lasku tulee varmasti. Kyllä, se tulee Brysselistä, ja se tulee teidän kansallisista toimistanne.

Jos mietitään, mitä meillä on tällä hetkellä täällä pöydällä — LULUCF:ää, biodiversiteettistrategiaa, ilmastopakettia, ennallistamisasetusta, taksonomiaa, erilaisia säädöksiä Euroopan unionista ja teiltä — mikä on tulos? Se, että suomalainen veronmaksaja maksaa, suomalainen yritys maksaa samaan aikaan, kun meillä on energiakriisi, meillä on paljon muita menokohteita, joista meidän pitäisi huolehtia.

Kaikista ikävintä tässä on se, että kun metsät Suomessa pääasiassa omistetaan yksityisesti, meillä on metsänomistajia, jotka hoitavat omaa omaisuuttaan, johon nojaa paljon meidän hyvinvoinnista, metsäteollisuuteen ja muuhun teollisuuteen, niin tähän on puuttumassa [Puhemies koputtaa] jokin muu taho kuin kansallinen eduskunta ja hallitus. [Petri Huru: Missä on omaisuudensuoja?] Haluan kysyä pääministeriltä: kuuluvatko Suomen metsät [Puhemies: Kiitoksia!] teidän mielestänne suomalaisille ja suomalaisten päätösvaltaan?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 148/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.33 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, metsäpolitiikka on kansallisissa käsissä ja sen pitää olla kansallisissa käsissä.

Kysymyksen käsittely päättyi.